

Mala podjetja - velik potencial

Prihodnost je v inovacijah in povezovanju

Od začetka pandemije koronavirusa so se naša življenja spremenila na način, ki se nam je še pred poldrugim letom zdel nepredstavljen. A podobno kot že ničkolikokrat v preteklosti, človeška iznajdljivost in volja po iskanju novih rešitev za predhodne in aktualne izzive, ostajata z nami in lahko nanju računamo pri soočanju z vsem, kar nam prinašajo prihajajoči meseci in leta.

Podjetja so se morala prilagoditi novim razmeram ter se v boju za preživetje in ohranjanje poslovanja zateči k rešitvam, ki so jih razvila z lastnim znanjem in/ali s povezovanjem z drugimi akterji znotraj Slovenije ali na mednarodni ravni. Digitalna orodja s tovrstnim načinom poslovanja in številnimi oblikami digitalnega sporočanja, so tu odigrala osrednjo vlogo. Samo poskusimo si predstavljati, kako bi bilo, če ne bi bilo interneta ali številnih programov za povezovanje.

*Z novim finančnim obdobjem med letoma 2021 in 2027 bo na področju raziskovalne dejavnosti nedvomno vodilno vlogo odigral marca uradno predstavljeni **European***

***Innovation Council (EIC)**, ki bo pri naslavljanju aktualnih in porajajočih se izzivov finančno podprla mala in srednje velika podjetja in raziskovalne organizacije.*

Do leta 2027 bo preko EIC na voljo preko 10 milijard evrov. Spodbuda, s katero bodo podprte prelomne in drzne ideje, tudi če veljajo za bolj tvegane. Podpora, ki bo pri okrevanju gospodarstva še kako prišla prav pri zasnovi proizvodov in storitev prihodnosti. Mehanizem, s katerim bo iskanje rešitev za digitalizacijo poslovanja in gospodarstva ter trajnostne naravnosti pri zelenem prehodu, dobil nov zalet in odprl priložnosti jutrišnjega dne.

Marsikaj bo drugače, a kljub temu to ne pomeni, da se podajamo v neznano. Kot lahko preberete v prispevkih tokratnih novic, so teme digitalizacije in trajnostne naravnosti že utrdile svojo vlogo v gospodarstvu in v procesu njegove preobrazbe, pri čemer tudi primer slovenske rešitve za virtualno predstavitev podjetij le utrjuje prepričanje o pomembnih prispevkih slovenskega znanja pri iskanju odgovorov na aktualne izzive. Zaradi tega je še kako pomembno, da znanje in strokovnost približamo vsakomur, pa naj bo to z Dnevi odprtih vrat ali s Konferencami. Inovacije in povezovanje predstavljajo odgovor na marsikatero vprašanje.

V novonastalih razmerah ostaja projektno organizirana mreža Enterprise Europe Network sopotnik podjetjem in raziskovalnim organizacijam na področju internacionalizacije, informiranja, svetovanja, intelektualne lastnine in drugih področjih, preko katerih bo inoviranje in povezovanje lažje. Izkoristite njene priložnosti!

Dr. Špela Stres, LLM, MBA
Vodja konzorcija EEN Slovenija

Robert Premk
Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu "Jožef Stefan"

DOBRODOŠLI v Enterprise Europe Network!

Enterprise Europe Network je **zaupanja vredna referenčna točka** pri tkanju novih poslovnih vezi. Olajšamo vam dostop do informacij in odpiramo hitre povezave. V zadnjih treh letih smo pomagali več kot 2,5 milijona podjetjem, s pomočjo naše platforme pa je bilo sklenjenih več kot 4500 mednarodnih, komercialnih, tehnoloških ali projektnih partnerstev.

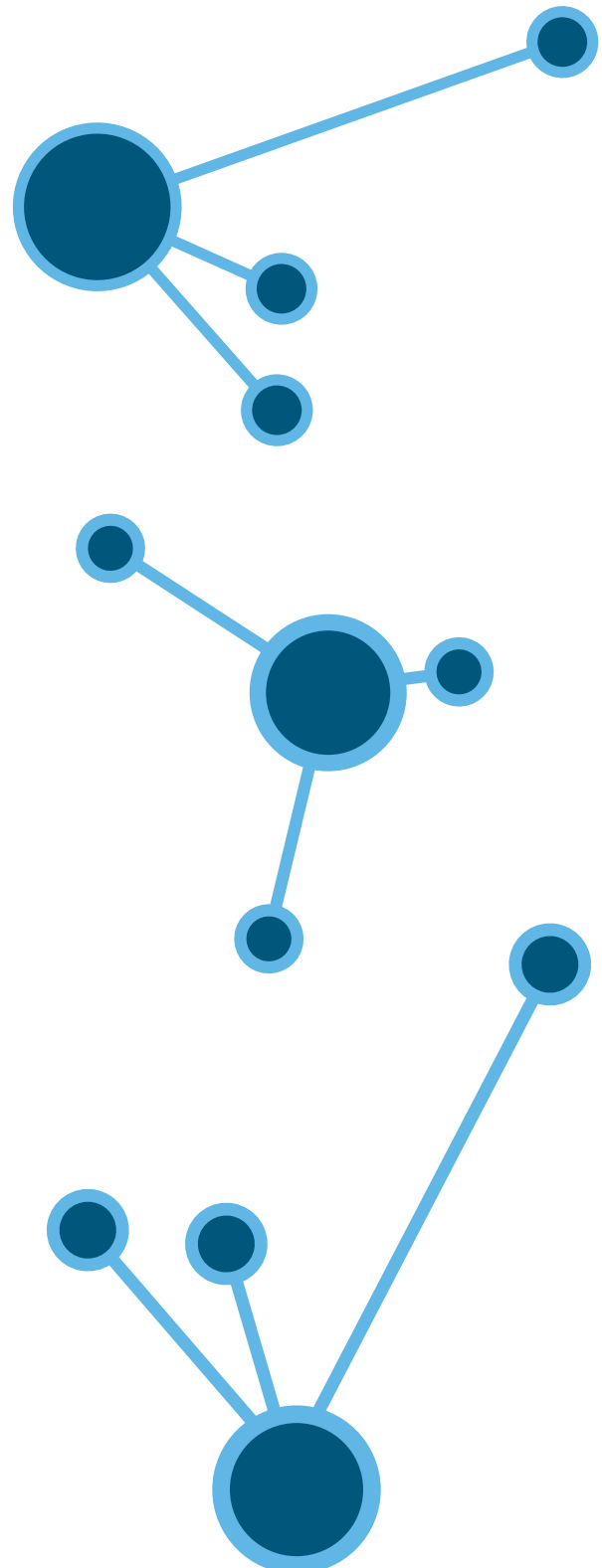
Enterprise Europe Network nudi podporo **majhnim in srednje velikim podjetjem**, pa tudi velikim podjetjem, raziskovalnim organizacijam, strokovnim in sektorskim združenjem, tehnološkim centrom in vsem drugim, da lahko najbolje izkoristijo **gospodarske priložnosti v Evropski Uniji**. Gre za mrežo, ki jo je ustanovil Generalni Direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije. Mreža Enterprise Europe Network deluje v več kot 60 državah, sestavlja pa jo skoraj **600** organizaciji in **3000** strokovnjakov iz različnih področji.

Na podlagi obširne raziskave, ki jo je o delovanju mreže Enterprise Europe Network naročila Evropska Komisija, so podjetja, ki so v obdobju med leti 2008 in 2014 koristila storitve mreže, ustvarila za 3.1 odstotnih točk večje prihodke ter za 3 odstotne točke več zaposlovala kot podjetja v kontrolni skupini. Raziskava je tudi potrdila, da bolj ko podjetja uporabljajo različne storitve mreže, bolj so uspešna na omenjenih dveh področjih.

Če imate kakršnokoli vprašanje, se lahko v vsakem trenutku obrnete na kontaktne točke mreže Enterprise Europe Network. Člani mreže Enterprise Europe Network vam bodo z veseljem priskočili na pomoč in sicer v skladu s strategijo "no wrong door", ki je bila sprejeta na vseevropski ravni mreže. Zaradi doslednega upoštevanja te strategije so podjetja v članih mreže in v bazah strokovnjakov s posameznih področij našla zanesljive poslovne partnerje in prepoznala dodano vrednost različnih storitev, ki jih mreža ponuja.

Veselim se druženja z vami!

Ekipa EEN

Kazalo

02 Nagovor vodje konzorcija,
Enterprise Europe Network

03 Dobrodošli v Enterprise
Europe Network!

05 European Innovation
Council za podporo
podjetjem in raziskovalcem
pri uresničenju njihovega
inovacijskega potenciala

06 Digitalizacija kot ključni del
EU strategije za obdobje
2021-2027

08 Prihodnost je v trajnostni
naravnosti

11 Z inovacijami na 14.
Mednarodno konferenco
o prenosu tehnologij

13 Na Dnevu odprtih vrat IJS
2021 so se z obiskovalci
družili na daljavo

14 Na trgu uspešno preizkusili
rešitev virtualne izkušnje
razstavnega paviljona in
B2B srečanj

15 Partnerji slovenskega
konzorcija Enterprise
Europe Network

European Innovation Council za podporo podjetjem in raziskovalcem pri uresničenju njihovega inovacijskega potenciala

Za lažjo in učinkovitejšo pot od inovativne ideje do novih proizvodov in storitev, je 18. marca 2021 zaživel **European Innovation Council (EIC)** kot tretji steber osrednjega raziskovalnega programa *Horizon Europe*. Samo v finančni perspektivi 2021-2027 bo za podporo malih in srednje velikih podjetij, raziskovalcev in drugih deležnikov, namenjenih preko 10 milijard evrov. Preko razpisov in različnih oblik (ne)posredne podpore bo okrepil inovacijsko dejavnost podjetij in še močneje povezal raziskovalno in podjetniško sfero z investitorji pri vključevanju in krepitvi njihove vloge na trgu. Marsikatero podjetje se je z okvirnim načinom delovanja EIC v preteklih letih že spoznalo v njegovi pilotni različici in preko podobnih instrumentov kot so bili FET, FTI in SME.

Ena ključnih prednosti EIC je podpora drznim in vizionarskim idejam, ki imajo velik potencial za preboj na trg oziroma možnost ustvarjanja novih, četudi so prepoznana kot zelo tvegana. Naj gre za začetno idejo, zasnovani prototip ali že dodelani proizvod/storitev pred skorajšnjo umestitvijo na trg, bo EIC omogočal financiranje na celotnem spektru od začetnih do najvišjih stopenj tehnološke zrelosti na lestvici od 1 do 9 (angl. *Technology Readiness Level*, TRL).

Za razvoj vizionarskih idej na začetnih stopnjah, bodo priložnosti na voljo preko **EIC Pathfinder**, ki bodo lahko hkrati prejele dodatna sredstva za testiranje inovacijskega potenciala rezultatov raziskav poleg osnovnih iz razpisa. Nadgradnje razvitih konceptov v laboratorijih na srednjih stopnjah tehnološke zrelosti (TRL) v smeri preverjanja (validacije) in priprave poslovnega modela za komercializacijo, bo vsebinsko in finančno podprl **EIC Transition**. Na (naj)višjih stopnjah tehnološke zrelosti pa bo zanimivo predvsem financiranje **EIC Accelerator** za zagonska, odcepljena ter majhna in srednje velika podjetja za raziskovalno dejavnost in s tem povezano rastjo podjetja. Ob tem velja omeniti, da je podpora EIC večplastna, saj poleg finančnih sredstev obsega tudi

mentoriranje, dostop do investorjev, mednarodnih partnerjev in do inovacijskih ekosistemov.

Del razpisov bo odprtih za tehnološke rešitve na kateremkoli znanstveno-raziskovalnem področju, obenem pa bodo na voljo tudi razpisi za posebej določene izzive, ki se bodo praviloma usmerili k razvoju rešitev na ožjih področjih. V splošnem bo krog možnih prijaviteljev običajno vključeval majhna in srednje velika podjetja, zagonska in odcepljena podjetja, raziskovalne organizacije in univerze, kar pa bo opredeljeno v vsakem konkretnem razpisu posebej.

EIC gradi na dragocenih izkušnjah predhodnih praks in finančnih instrumentov pri doseganju korenitih sprememb na tehnološkem področju v prihajajočem obdobju. Če vas zanimajo možnosti razvoja vaše ideje ali tehnološke rešitve, potem je EIC zagotovo pravi naslov. Več podrobnosti o finančnih in podpornih priložnostih je dostopnih na krovni spletni strani (<https://eic.ec.europa.eu>). Prav tako se lahko za informacije obrnete na **dr. Špelo Stres, MBA, LLM**, ki v Sloveniji predstavlja EIC v prestižni vlogi **EIC National Champion**, preko elektronskega naslova tehnologije@ijs.si.

#EUeic

Robert Premk

Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu »Jožef Stefan«

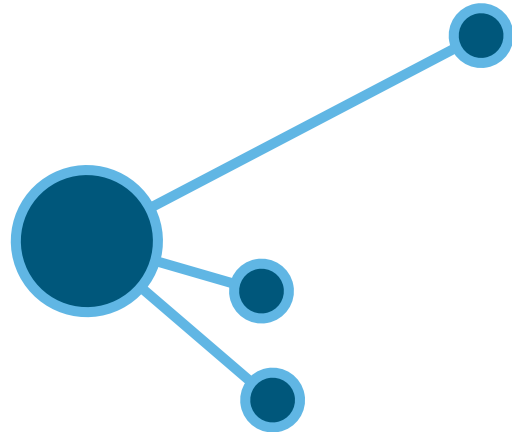
Digitalizacija kot ključni del EU strategije za obdobje 2021-2027

Digitalizacija in z njo povezane tehnologije vse bolj oblikujejo naše življenje. Spreminjajo naš način dela, kako nakupujemo, komuniciramo s soljudmi in preživljamo svoj prosti čas. Ob vlogi tehnologij v našem vsakdanjem življenju, pa je integracija le-teh v proizvodnjo in storitve vedno bolj pomembna tudi za podjetja. Ob najnovejšem konceptu industrije 5.0., se vse pogosteje razpravlja tudi o pomenu četrte industrijske revolucije in industrije 4.0., vse omenjene ideje pa združuje poudarek na avtomatizaciji in digitalizaciji proizvodnje in storitev podjetji. Potreba po spodbujanju digitalne in tehnološke preobrazbe gospodarstev se še bolj jasno izraža v času pandemije COVID-19. Število podjetji, ki so ali bodo naredila korak naprej bodisi v obliki posodobitve spletnih strani in trgovin, bodisi z implementacijo novih tehnologij, narašča.

Na slovenskem trgu je potreba po spodbujanju in ustvarjanju povezav med različnimi akterji na področju digitalizacije še posebej pereča. Indeks razvitosti digitalizacije (ang. Digital Evolution Index – DEI), ki so ga razvili na ameriški poslovni šoli Fletcher School, Tufts University, Slovenijo v letu 2020 v okviru 28 članic EU uvršča na 16 mesto, torej pod povprečje EU. Kljub temu da se je Slovenija povzpela eno mesto višje kot leto prej, uvrstitev pod povprečje EU nakazuje na potrebo po nadgradnji in obenem priložnostih za nadaljnji razvoj na področju digitalizacije slovenskega gospodarstva.

Pomen digitalne preobrazbe gospodarstva se odraža tudi v strategiji Evropske Unije (EU). Ob temah povezanih z ustvarjanjem zelene družbe, se digitalizacija družbe izpostavlja kot eden izmed najpomembnejših izzivov trenutnih generacij. Kako se bomo spoprijeli z s temi izzivi bo nedvomno vplival na našo prihodnost. Na področju digitalizacije je Evropska komisija zato oblikovala Program za digitalno Evropo, ki se bo izvajal med leti 2021 in 2027 in bo spodbujal digitalno preobrazbo evropske družbe. EU bo programu v okviru dolgoročnega proračuna za omenjeno obdobje namenila kar 9,2 milijarde evrov.

Evropska komisija je v okviru Programa za digitalno Evropo med drugim predvidela tudi vzpostavitev

evropskih digitalnih inovacijskih stičišč – v angleščini European Digital Innovation Hubs (EDIH). Kot eden izmed podpornih stebrov programa bodo imeli osrednjo vlogo pri spodbujanju sodelovanja med različnimi akterji na evropski ravni. Prevzela bodo vlogo posrednikov, ki podpirajo podjetja pri njihovi digitalni preobrazbi ter tako spodbujajo digitalno usposobljenost na ravni celotne Evropske Unije.

Mreži Enterprise Europe Network in Evropska digitalna inovacijska stičišča bosta v naslednji EU finančni perspektivi združili moči in okrepili ponudbo storitev za podjetja. Predvideva se skupna organizacija dogodkov za povezovanje podjetij z investitorji, skupna organizacija izobraževanj / delavnic/ informativnih dni za podjetja, skupna obravnava potreb podjetij, skupno spodbujanje čezmejnega povezovanja podjetij, izvedba digitalnih ocen zrelosti podjetij s pomočjo orodja »Digital Innovation Quotient«, razvitega na akademiji IMP3ROVE, katerega

rezultat je akcijski načrt za digitalno transformacijo podjetij in še mnogo drugih storitev, ki se bodo oblikovale glede na potrebe specifičnega trga.

Partner mreže Enterprise Europe Network - **Univerza v Mariboru** v okviru svojega **Digitalnega inovacijskega stičišča Univerze v Mariboru (DIH UM)** nastopa v vlogi koordinatorja **konzorcija DIGI-SI**, enega izmed treh nacionalnih kandidatov ki se potegujejo za podelitev naziva EDIH. Konzorcij ob DIH UM sestavljajo tudi Arctur d.o.o., Institut "Jožef Stefan", ITC Murska Sobota, Tehnološki park Ljubljana ter Zavod Digitalno inovacijsko stičišče Slovenije. Kljub temu da so partnerji aktivni v raznovrstnih sektorjih od kmetijstva do zdravstva, tehnologija umetne inteligence s poudarkom na superračunalništvu (HPC) in kibernetiki varnosti služi kot rdeča nit, ki združuje dejavnosti vseh članov konzorcija.

Storitve konzorcija DIGI-SI

DIGI-SI zagotavlja štiri sklope storitev: **»Veščine in usposabljanja«, »Testiranje pred investiranjem«, »Inovacijski ekosistem in mreženje« in »Podpora pri iskanju vlagateljev«.** V okviru prvega sklopa se aktivnosti osredotočajo predvsem na nadgradnjo kompetenc, organizacijo delavnic in izvajanje izobraževanj na področju digitalizacije ter spodbujanje, ustvarjanje in širjenje teh spretnosti. V tem sklopu DIGI-SI ustvarja tudi nove priložnosti za prenosa znanja iz akademskih krogov v širše poslovno okolje. Izvedbo delavnic in izobraževanj na področju digitalizacije ponuja odlično priložnost za promocijo obsežnega strokovnega in praktičnega znanja raziskovalcev iz Slovenije.

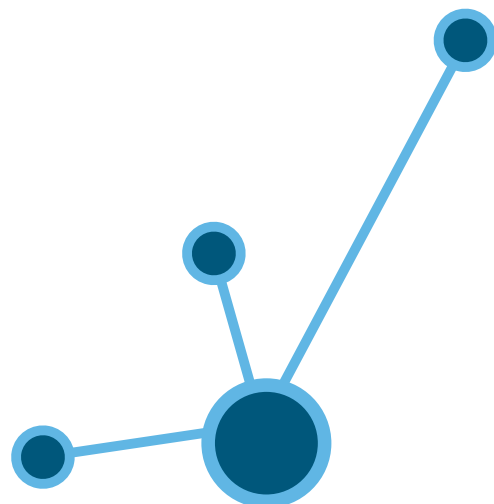
Drugi sklop storitev, torej »Testiranje pred investiranjem«, se osredotoča na spodbujanje razvojnih in raziskovalnih projektov ter pogodbenih raziskav. DIGI-SI podjetjem nudi pomoč pri iskanju ustreznih raziskovalcev za izvajanje skupnih raziskovalnih in razvojnih projektov. Pri tem pa je pomemben tudi tretji sklop storitev, ki se osredotoča na gradnjo skupnosti in vzpostavljanje zaupanja med deležniki. V deželah kot so Združene države Amerike in Velika Britanija mreženje oziroma 'Networking' že prepoznavajo kot eno izmed osrednjih aktivnosti. Strokovna združenja in druge neformalne mreže služijo predvsem oblikovanju novih in negovanju že obstoječih poslovnih partnerstev.

Mreženjski in promocijski dogodki DIGI-SI so namenjeni prav temu - ustvarjanju povezav in grajenju odnosov med deležniki. Ob povezovanju s potencialnimi projektnimi partnerji dogodki nudijo tudi priložnost predstavitve izumov in inovacij raziskovalcev potencialnim odjemalcem in zainteresiranim podjetjem.

Kljub temu, da se DIGI-SI zaenkrat usmerja predvsem na nacionalno raven, je del poslanstva tudi doprinos k tesnejšemu sodelovanju na Evropski ravni. Sklop »Podpora pri iskanju vlagateljev« se nanaša na priložnosti in iskanje različnih oblik podpore ter investicij v nacionalnih in mednarodnih mrežah, kot so Enterprise Europe Network in InvestEU. DIGI-SI z drugimi DIH-i organizira skupne projekte, delavnice in konference, ki nudijo priložnosti za izgrajevanje novih in nadgradnjo že obstoječih povezav. V okviru nominacije DIGI-SI za EDIH pa bo za deležnike obseg priložnosti na evropski ravni še povečal.

Nika Stajniko in Maja Sušec

Univerza v Mariboru, Služba za prenos znanja in tehnologij

Prihodnost je v trajnostni naravnosti

Trajnostna naravnost podjetij, zelene tehnologije in inovacije pripomorejo k reševanju okoljske, družbene in gospodarske problematike. S spremembami v trajnostnem poslovanju podjetij, novimi poslovnimi modeli, proizvodnimi procesi, boljšimi sistemi ravnanja z okoljem in osveščeno potrošnjo lahko zmanjšamo vplive na okolje in stroške poslovanja oz. proizvodnje. Izziv je razvoj in oblikovanje novih izdelkov z daljšo življenjsko dobo, ki jih je mogoče ponovno uporabiti, predelati ali reciklirati. Trajnostno poslovanje prinaša številne priložnosti za razvoj novih zelenih tehnologij, novih zelenih delovnih mest, učinkovitejše upravljanje z naravnimi viri. Trajnostno poslovanje podjetij ustvarja in ohranja višjo dodano vrednost in konkurenčne prednosti na trgu ob istočasnem zmanjševanju okoljskih tveganj, ki negativno vplivajo na ljudi in okolje.

Definicij trajnostnega razvoja je veliko, najbolj preprosta je definicija Svetovne komisije Združenih narodov za okolje in razvoj, ki definira trajnostni razvoj kot »proces sprememb, kjer so uporaba virov, smer tehnološkega razvoja in spremembe institucij usklajene in s tem omogočajo razvoj prihodnjim generacijam. Trajnostni razvoj ima za cilj doseganje ravnotežja med sedanjo potrošnjo virov in zmogljivostmi naravnih sistemov na ravni, ki bo to koriščenje v enaki meri dopuščala tudi prihodnjim generacijam«.

Trajnostno poslovanje

Trajnostno poslovanje (angl. corporate sustainability) izhaja iz modela trajnostnega razvoja (angl. sustainable development) in se osredotoča na ohranjanje narave in podpiranje skupnosti pri ustvarjanju izdelkov in storitev v prihodnosti, pri čemer se upošteva tako ekonomske kot tudi neekonomske koristi posameznika, družbo in gospodarstvo (Shepherd & Patzelt, 2010). Trajnostno naravnana podjetja s svojim poslovanjem prispevajo k ekonomskemu, družbenemu in socialnemu razvoju.

Trajnostna naravnost se po Epstein & Rejc Buhovac (2014) nanaša na:

- etiko – visoki standardi in praksa v poslovanju z deležniki (človekove pravice, upoštevanje delavcev, etični kodeks obnašanja, izobraževanje in podpora),
- korporacijsko upravljanje (učinkovito inkonsistentno upravljanje sredstev v skladu z interesi vseh

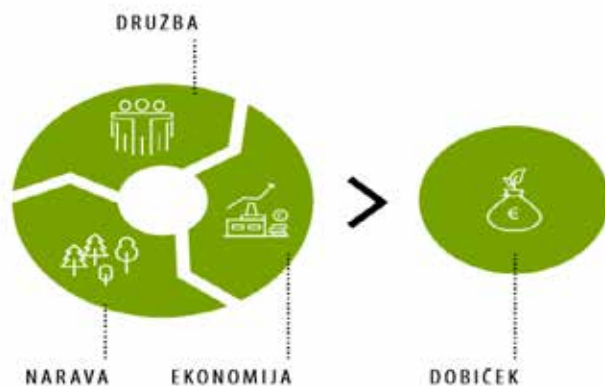
deležnikov, strateške usmeritve, finančni in nefinančni kazalniki),

- transparentnost poslovanja (razkritje informacij deležnikom – zunanjim in notranjim),
- poslovne odnose (partnerski odnosi in dolgoročni stabilni odnosi, da bi zagotovili kakovost in konkurenčnost),
- finančno donosnost (donos na vložena sredstva in ohranjanje sredstev podjetja, interesi investorjev morajo biti jasno opredeljeni, hkrati upoštevanje vseh deležnikov),
- vključenost razvoja družbe in gospodarstva (v obojestranskem interesu je, da se izboljšajo pogoji življenja v družbi na različnih področjih, tudi v kulturi, izobraževanju, zdravstveni varnosti in pri ekonomskem razvoju),
- oblikovanje vrednosti izdelka (zaveze do kupcev, potrebe, pravice, vpliv izdelkov na deležnike),
- ravnanje z zaposlenimi (dejanska praksa, ne samo standardi, osebni in profesionalni razvoj, zaposleni so upoštevani kot spoštovanja vredni partnerji, dobri delovni pogoji, solidna plača in ugodnosti, priložnost za razvoj),
- varstvo okolja (zaščita in ohranjanje okolja ter promocija trajnostne naravnosti z izdelki, procesi, storitvenimi in drugimi aktivnostmi, zmanjšanje porabe energije, naravnih virov, vode, zmanjšanje odpadkov in emisij, reciklaža, manj embalaže ipd.).

Trajnostna poslovna strategija in kazalniki trajnostne ter poslovne uspešnosti

Kot ugotavlja Alenka Hren iz javne agencije SPIRIT Slovenija, logična pot do trajne poslovne uspešnosti, ki temelji na trajnostnih vrednotah, za podjetje pomeni, da poslovno strategijo in poslovne modele v celoti transformira v trajnostno smer. Trajnostna strategija ni ločena strategija, kot na primer strategija razvoja kadrov ali informatike, temveč je to celovita poslovna strategija, ki jo podjetje zastavi na novo. Skladno s tem so postavljeni tudi vsi kazalniki uspešnosti. Podjetje si postavi ločene kazalnike uspešnosti na posameznem trajnostnem področju, ki pa vedno vključuje okoljski, družbeni in ekonomski vidik, posledično pa seveda tudi finančnega.

- Okoljski kazalnik uspešnosti - na letni ravni lahko predstavlja odstotek skrajšanih ključnih poslovnih procesov, odstotek povečane porabe letne energije iz obnovljivih virov, odstotek znižanja skupne porabe vode, odstotek povečane uporabe materialov, ki so pridobljeni iz snovnih tokov ... Uspešnost na daljši rok pa se lahko meri z odstotkom zmanjšanja skupnega ogljičnega odtisa.
- Družbeni vidik trajnosti - številni komunikacijski projekti, s katerimi podjetje komunicira svoje trajnostno delovanje, odstotek zaposlenih, ki aktivno sodelujejo v trajnostnih projektih, odstotek delovnih mest, za katere so bile izvedene ocene tveganja za poslabšanje poklicnega zdravja in varnosti. Dolgoročni učinek, ki se meri, pa je na primer število družbenih problemov, ki so se izboljšali na osnovi inovativnih trajnostnih projektov podjetja.
- Ekonomski vidik trajnosti - na kratki rok se lahko izmeri število dobaviteljev, ki so vpeljali trajnostne kodekse poslovanja, število partnerstev z lokalnimi podjetji, število lokalnih start up podjetij, ki jih je podjetje podprlo tako ali drugače. Dolgoročni vidik uspešnosti pa se meri na primer s številom ustvarjenih novih delovnih mest v lokalnem okolju, v izboljšani kupni moči lokalnega okolja, itd.
- Kazalniki finančne uspešnosti - na kratki rok se lahko merijo z odstotkom zmanjšanja stroškov porabe energije, vode, primarnih surovin na enoto oz. izdelek in z odstotkom rasti skupnih čistih prihodkov od prodaje trajnostnih produktov. Na dolgi rok pa na primer prihranke na račun nižje fluktuacije zaposlenih in odstotek rasti dodane vrednosti na zaposlenega.

Vsako podjetje ima svoje specifikke in vsako podjetje nastavlja svoje kazalnike glede na svoj izdelek oz. storitev in glede na obliko podjetja, ugotavlja Alenka Hren iz SPIRIT Slovenija. Če ima podjetje z vstopom na pot trajnostnega poslovanja iskrene in jasne namene, lahko na dolgi rok ta, sicer zahtevna pot prinese izjemne poslovne rezultate. To se odraža na vseh ravneh procesa, tudi pri postavljanju kazalnikov, kjer gre za odgovoren proces. Če podjetje jasno in namensko postavi kazalnike, ki bodo

podajali realna dejstva, je to lahko pobuda za ukrepanje, izboljšanje, spreminjanje in sprejemanje odgovornosti, pa tudi vseh posledic. Potrebno pa se je zavedati, da je izboljšanje trajnostne in finančne uspešnosti hkrati težko verjetna na kratek rok. Učinki, ki so posledica trajnostnega delovanja, se ne pokažejo takoj, zato je za podjetja pomembno, da to razumejo in ustrezno naravnajo svoja pričakovanja. Izzivi na poti so povezani z vložki, procesi, vodenjem, verodostojnim in iskrenim komuniciranjem z vsemi vključenimi deležniki - zunanjimi in notranjimi, ter skrbnim nadzorom in upravljanjem s povratnimi informacijami.

Trajnostna strateška poslovna transformacija v slovenski praksi

Kot navaja Hrenova, se je veliko slovenskih podjetij zavestno odločilo za prevetritev svojega načina poslovanja in vpeljati trajnostne vidike v vsak segment procesov. Podjetja se seveda tega lotevajo na različne načine. Večina se je tega lotilo zgolj na enem segmentu oz. na razvojni - produktni ravni in je bil pogoj podan s strani kupcev oz. s pozicioniranje v globalnih verigah vrednosti. Le manjši delež podjetij pa je k temu pristopilo celovito oz. strateško.

SPIRIT Slovenija, javna agencija, je aktivno pristopila k uvajanju celovitega in strateško naravnane trajnostnega poslovanja že v začetku leta 2016 z dveletnim pilotnim projektom »Vzpostavlanje trajnostnih poslovnih strategij in poslovnih modelov v praksi«. Pri projektu je sodelovalo devet slovenskih podjetij, izbranih preko javnega poziva, ki so prva stopila na pot strateške trajnostne transformacije: M Sora, trgovina in proizvodnja d.d., Lumar IG d.o.o., Iskraemeco, merjenje in upravljanje energije d.d., Hotel Sava Rogaška d.o.o., Engrotuš podjetje za trgovino d.o.o., Anton Blaj d.o.o., Sij d.d., Steklarna Rogaška d.o.o., Talum d.d.

Spoznanja iz prakse

Spoznanja iz prakse nam potrjujejo slabosti in prednosti, s katerimi se podjetja soočajo pri trajnostni transformaciji njihovega poslovanja. Alenka Hren poudarja, da je skrajni čas, da se slovenska podjetja začnejo intenzivno ozaveščati ter, razumeti pomen in priložnosti trajnostne transformacije poslovanja. Na podlagi izjemnih rezultatov in učinkov, ki jih je dosegel omenjeni pilotni projekt, bo skozi trajnostno strateško transformacijo poslovanja popeljal vsaj 60 dodatnih malih in srednje velikih podjetij. Do danes je bilo preko javnega razpisa v procese trajnostne strateške transformacije vključenih že 51 podjetij. Spoznanja iz prakse so:

- Zrelost, ozaveščenost in motivacija vodstva ter lastnikov za tovrstno transformacijo je ključnega pomena za uspešno strateško transformacijo. Motiv, ki je botroval procesu, se v procesu pokaže kmalu. Vodstvo, ki je zrelo, je sposobno soočanja s spoznanji v procesu odkrivanja šibkih točk, ki jih je potrebno najprej sanirati, da lahko podjetje poišče in nastavi nove sprožilce trajnostnega in poslovnega napredka.
- V podjetjih je zavedanje nujnosti trajnostnega poslovanja na različnih stopnjah, razumevanje trajnostnega poslovanja in neposredna povezanost z izboljšanjem finančne uspešnosti podjetja pa je pogosto pomanjkljivo.
- Podjetja se še vedno premalo soočajo s svojimi lastnimi šibkimi točkami. V izrednih razmerah pa se prav te nazorno prikažejo in povzročajo dodatne težave in tveganja. Zato je sprotno prepoznavanje šibkosti ter ustrezno reševanje težav izjemno pomembno.
- Izjemnega pomena je tudi prilagoditev načina izvedbe procesa transformacije posameznemu podjetju, upoštevanje dejavnost, velikost, lastniško strukturo ... Pri vseh pa je pomembno vključevanje čim širše skupine zaposlenih na vseh korakih procesov. Izgradnja zaupanja ter zavezanost vseh zaposlenih za uresničevanje strateških trajnostnih usmeritev sta bistveni in se lahko odvijeta samo skozi proces.
- Precejšen delež podjetij - predvsem malih in srednjih - nima postavljenih dolgoročnejših poslovnih strategij, poslovni modeli pa so velikokrat izdelani zgolj v idejah vodstva ali pa so ostali zapisani kje v predalih. Posledično niso postavljeni realni kazalniki uspešnosti, pomanjkljivo je spremljanje in zato tudi ni pravočasnega ukrepanja. Če želi podjetje jasno in namensko postaviti kazalnike, ki bodo podajali realna dejstva, je to lahko pobuda za ukrepanje, izboljšanje, spreminjanje in sprejemanje odgovornosti - tudi za vse posledice. Merjenje in spremljanje sta nalogi, ki se morata konsistentno izvajati.
- Za uspešno poslovanje v prihodnosti se vse bolj kaže izjemen pomen hitrega zaznavanja sprememb in tveganj ter s tem možnosti za pravočasno ukrepanje.

Podpora na področju trajnostnega poslovanja za MSP

Aktualni javni razpis javne agencije, SPIRIT Slovenija »Spodbujanje trajnostne poslovne strateške transformacije in razvoj novih poslovnih modelov v slovenskih podjetjih za lažje vključevanje v globalne verige vrednosti«, ki 100 % financira stroške udeležbe mikro, malih in srednje velikih podjetij (MSP) v Akademiji za Vzpostavitev trajnostnih poslovnih modelov v praksi (v nadaljevanju (Akademija

TPM), in do 50 % financira upravičene stroške pri izvedbi trajnostnih projektov MSP do višine 100.000 evrov. Cilj razpisa je dvig mednarodne konkurenčnosti in izvoza MSP skozi trajnostno poslovno strateško transformacijo poslovanja MSP. Rok za oddajo prijave je 23. 4. 2021, in je možna le za prijavitelje iz Vzhodne kohezijske regije. Javni razpis je objavljen na spletni strani www.spiritslovenia.si.

Financiranje projektov in investicij MSP za zmanjšanje vplivov na okolje

SID Banka zagotavlja financiranje na področjih obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije, čistega transporta, preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja in krožnega gospodarstva, itd. SID banka financira zelene projekte iz naslednjih programov:

- Sklad skladov - posojila za financiranje projektov urbanega razvoja za podjetja,
- pri poslovnih bankah (Addiko Bank, Nova KBM, Gorenjska Banka, Unicredit Bank, A Banka, LON, Sberbank, NLB) iz vira SID banke - financiranje razvoja okolju prijazne družbe in proizvodnje,
- Zelena obveznica - neposredno financiranje preko razvojno spodbujevalnih finančnih programov (financiranje nakupa sekundarnih surovin, pokrivanje stroškov dela v proizvodnji sekundarnih surovin, razvoj in proizvodnja novih produktov iz sekundarnih surovin, razvoj in proizvodnja ponovne uporabe, itd.)

EKO sklad nudi nepovratna sredstva in ugodne kredite za podjetja, ki planirajo okolju prijazne naložbe s področja ogrevanje in prezračevanje, izolacija in okna, učinkovita raba energije, električna samooskrba, gradnja ali celovita obnova stavb, vozila in infrastruktura trajne mobilnosti, voda, zmanjševanje zraka, upravljanje z odpadki in odstranjevanje azbesta in začetne naložbe v okoljske tehnologije.

Zaključujemo z mislijo Alenke Hren iz javne agencije SPIRIT Slovenija, da nova poslovna realnost že prinaša negotovost v vseh pogledih delovanja družbe in okolja. V zadnjem letu smo se vsi, hote ali nehote, znašli v procesu transformacije na vseh ravneh, osebni in poslovni. Vprašanje je, ali bomo osebno kot poslovno transformacijo zavestno upravljali mi sami, ali pa bomo prepustili okoliščinam, da upravljajo nas, medtem pa bomo brez pravega nadzora drveli po napačni poti. Pomembno je, da poiščemo, ozavestimo vse šibke točke poslovanja, jih začnemo obvladovati in transformirati v nove sprožilce trajnega napredka. Obnovimo stare in postavimo boljše, čvrstejšje temelje poslovanja, na katerih bo lahko rasel naš napredek v dobro vseh - narave, ljudi in skupnosti.

Edina Zejnić

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Z inovacijami na 14. Mednarodno konferenco o prenosu tehnologij

Letošnja že **14. Mednarodna konferenca o prenosu tehnologij** (International Technology Transfer Conference, ITTC; <http://ittc.ijs.si>) bo v organizaciji **Centra za prenos tehnologij in inovacij** potekala **7. in 8. oktobra 2021** na **Institutu "Jožef Stefan"**. Kot osrednji dogodek za profesionalce za prenos tehnologij iz raziskovalne sfere v gospodarstvo, bo na enem mestu povezala raziskovalce s podjetniškimi ambicijami, (post-doktorske) študente, inovatorje, politične odločevalce, predstavnike podjetij in podpornega okolja.

V uvodnem delu bodo predstavljene priložnosti **Proof-of-Concept (PoC)** financiranja za raziskovalna odcepljena podjetja, pri čemer bo izhodiščna točka premagovanje izzivov, s katerimi se srečujejo tako raziskovalci kot tudi podjetja pri razvoju inovativne ideje na poti h končnemu proizvodu ali storitvi na trgu iz nižjih k višjim stopnjam tehnološke zrelosti (TRL, angl. **Technology Readiness Level**), kot tudi kasneje pri uveljavljanju na trgu in doseganju rasti podjetja.

Z **Nagrado za najboljšo inovacijo s tržnim potencialom z javnih raziskovalnih organizacij** se bodo pred mednarodno strokovno komisijo predstavili (mladi) raziskovalci s svojimi idejami in projekti, ki lahko že v kratkem utegnejo ponuditi inovativne rešitve za izzive sodobnega časa. Najboljša med njimi bo nagrajena z 2.500 evri nagrade. Na lanskoletnem izboru je z inovativnim, okolju prijaznim in učinkovitim načinom uničevanja v vodi prisotnih mikroorganizmov in virusov, komisijo najbolj prepričala rešitev VirOut, prav tako pa tudi tehnologija za izdelavo protimikrobnega, neizpirnega tekstila na temelju tehnologije funkcionaliziranega zlata z možnostjo nadomeščanja v industriji prevladujočega, a škodljivega srebra.

Že drugo leto zapored bo pod okriljem **Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (World Intellectual Property Organisation, WIPO)** podeljena **nagrada WIPO IP Enterprise Trophy**, s katero se nadaljuje spodbujanje slovenskih podjetij k inovativni dejavnosti, tudi v povezavi z javnimi raziskovalnimi organizacijami, in aktivnim pristopom pri zaščiti intelektualne lastnine. Prvo podeljeno nagrado v Sloveniji je v letu 2020 prejelo

podjetje **Razvojni center eNeM Novi Materiali, d. o. o.** za sistematično in domiselno uporabo intelektualne lastnine, vključno s komercializacijo tako intelektualne lastnine kot tudi raziskovalnih dosežkov javnih raziskovalnih organizacij, pri čemer so velik poudarek namenili tudi promociji samega sistema uporabe intelektualne lastnine v širšem slovenskem okolju.

Mag. Mitja Koprivšek (RC eNeM d. o. o.) na svečani podelitvi nagrade WIPO IP Enterprise Trophy (Foto: Marjan Verč, Institut "Jožef Stefan", 2020)

Po lanskoletni **predstavitvi uspešnih znanstvenih prispevkov in projektov vidnih slovenskih raziskovalcev in znanstvenikov**, bo letošnja izvedba še nekoliko nadgrajena v smeri prikaza možnosti uporabe raziskovalno-znanstvenih dognanj znotraj podjetij in pri razvoju novih ali nadgradnji obstoječih proizvodov in storitev.

Podjetniki ste še posebej vabljeni na **dvostranska srečanja R2B (Research-2-Business)** preko katerih se bodo predstavniki podjetij lahko neposredno z raziskovalci in drugimi udeleženci pogovorili in dogovorili o možnem sodelovanju pri premoščanju tehnoloških izzivov, ki se porajajo v podjetjih, pri sami proizvodnji ali kako drugače.

7 October 2021
14 ITTC R2B

Home How it works FAQ Contact

Virtual Research2Business meetings at the 14. ITTC

Research and Innovation with and for Europe!
Platform to manage bilateral Research-2-Business meetings

Research-2-Business meetings will take place on 7 October 2021 as a part of the 14th International Technology Transfer Conference.

On 7 October 2021 Center for Technology Transfer and Innovation at the Jožef Stefan Institute organizes the 14th International Technology Transfer Conference in collaboration with the International multicongress Information Society (IS2021).

One-to-one research-to-business pre-scheduled meetings will allow the representatives of companies and research institutions to discuss possible development solutions, inventions and commercially interesting technologies. Such meetings present an excellent basis for possible future research cooperation and business synergies.

The meetings will focus on applications, solutions and expertise in natural sciences like electronics, IT, robotics, new materials, environment, physics, chemistry, biochemistry, etc.

Register now
Open until 8 October 2021

ORGANISED BY

Jožef Stefan Institute
Ljubljana, Slovenia

center za prenos tehnologij in inovacij

enterprise europe network
Business Support on Your Doorstep

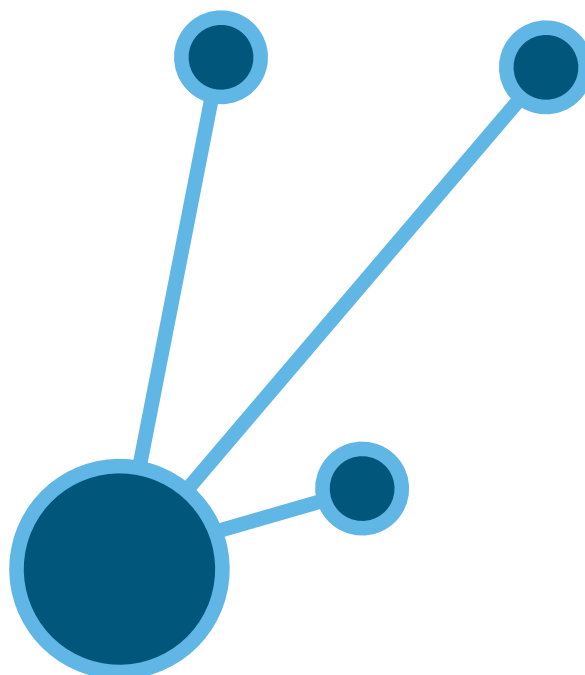
Na dvostranska srečanja R2B se lahko že prijavite na spletni strani <https://14-ittc-r2b.b2match.io>

Z raznolikim programom in številnimi vsebinami bo 14. Mednarodna Konferenca o prenosu tehnologij odlična priložnost za iskanje odgovorov na izzive prihodnosti, ki jih prinašajo spremembe v mednarodnem in domačem okolju, ne glede na to ali gre za področje digitalizacije, zelenega prehoda ali drugih osrednjih točk preobrazbe podobe gospodarstva.

Več o Konferenci z možnostjo sodelovanja si lahko ogledate na uradni spletni strani (<http://ittc.ijs.si>).

Robert Premk

Center za prenos tehnologij in inovacij
na Institutu »Jožef Stefan«

Na Dnevu odprtih vrat IJS 2021 so se z obiskovalci družili na daljavo

Na Institutu »Jožef Stefan« (IJS) je v soboto, **27. marca 2021**, potekal **Dan odprtih vrat Instituta »Jožef Stefan«**. Letos je zaradi pandemije potekal nekoliko drugače, na daljavo.

V sodelovanju z raziskovalnimi odseki in centri na Institutu je Center za prenos tehnologij in inovacij (CTT) pripravil **deset zanimivih programov**, v okviru katerih so obiskovalci zvedeli marsikaj novega o vesolju, življenju in sploh vsem, svetu v malem, na kakšen način gradimo sodoben svet, atomih in molekulah, Higgsovem bozonu, čipih in življenju, o stiku naravnega in digitalnega. V prav posebnem programu so osrednjo vlogo odigrali roboti in privlačni kemijski eksperimenti, obiskovalci pa so si lahko na daljavo ogledali še predstavitev jedrskega reaktorja TRIGA.

V sobotnem dopoldnevu je **Dan odprtih vrat IJS** na daljavo in vse programe skupaj **obiskalo** nekaj več kot **tisoč udeležencev**, od tega 65 % žensk in 35 % moških. **Največ obiskovalcev je bilo mladostnikov**, osnovnošolcev in srednješolcev, sicer pa so nas obiskali tako otroci kot upokojeanci. Najmlajši obiskovalec je bil star 8 let, najstarejši pa 70 let. Največ obiskovalcev, in sicer 234, smo zabeležili v programih, ki so se začeli ob 11. uri. **Najbolj obiskani** programi na Dnevu odprtih vrat IJS so bili: (1) **Vprašanja o vesolju, življenju in sploh vsem**, (2) **Kjer se igrajo roboti in dogajajo čudeži** in (3) **Od atoma do molekule, od molekule do življenja**.

Raziskovalni odseki in centri so se predstavili v okviru desetih programov, s pomočjo spletnega orodja ZOOM:

- Vprašanja o vesolju, življenju in sploh vsem
- Majhno je pomembno
- Gradimo sodobni svet
- Od atoma do molekule, od molekule do življenja
- Od Higgsovega bozona do največjih izzivov sodobne družbe
- Kjer se igrajo roboti in dogajajo čudeži
- Ali smo (naj)pametnejši?
- Življenje v čipih, čipi za življenje
- Stičišče naravnega in digitalnega
- Jedrska tehnologija

Vse, ki si niste uspeli ogledati predstavitev ob Dnevu odprtih vrat IJS ali bi si jih želeli ogledati ponovno, lepo vabimo na TV IJS, kjer so objavljeni posnetki (<https://video.arnes.si/?channel=4vxqblbs3fnh>).

V nadaljevanju smo zbrali nekaj vtisov obiskovalcev Dneva odprtih vrat IJS, ki je prvič potekal na daljavo.

»Super! Dnevi odprtih vrat so res super, ker približate vsem znanost! Več takih aktivnosti, da se izobrazijo ljudstvo.«

»Zelo bi pohvalila predstavitve, bile so zelo zanimive. Hvala vsem predstaviteljem in organizatorjem za izvedbo. Dobro je bilo, da smo lahko obiskovalci postavili vprašanja, na katere so raziskovalci odgovorili na razumljiv način. Kot predlog bi pa dodala, če bi mogoče lahko organizirali dan odprtih vrat v laboratorijih še pred prihodnjim letom, če bodo to seveda dopuščale razmere. Sama bi si zelo želela še v živo ogledati delo v laboratorijih, ker me to zelo zanima.«

»Všeč mi je bila robotika in eksperimenti, ki so jih naredili, še posebej tisti z slonovo zobno pasto. Všeč mi je bila tudi predstavitev od oddelka CEMM (Center za elektronsko mikroskopijo in mikroanalizo). Predstavitev o tekočem dušiku in tabletah, ki jo je imel g. Jaka je bila zelo zanimiva in poučna. Vse skupaj je lepo povezovala moderatorka ga. Urška.«

»Res odlične predstavitve in dober primer kako se lahko v 20 minutah veliko pove.«

»Odlično! Ponosen sem, da sem bil nekoč del vas!«

»Super predstavitve, ponosni smo na vas!«

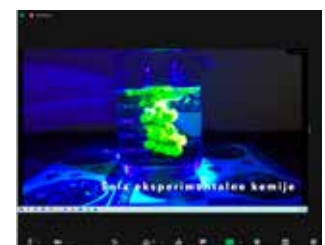
»Da bi bilo še več tega, tudi za otroke. Hvala!«

»Všeč mi je bil del, ki je bil pripravljen posebej za otroke. G. Jernej je imel izredno zanimivo predstavitev - video.«

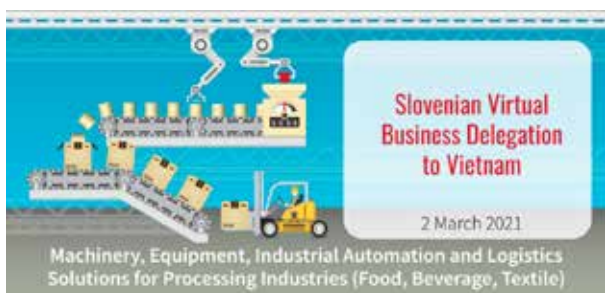
»Zelo nazorno in navdušujoče, hvala.«

Urška Mrgole

Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu »Jožef Stefan«

Na trgu uspešno preizkusili rešitev virtualne izkušnje razstavnega paviljona in B2B srečanj

Slovensko industrijsko avtomatizacijo za vietnamsko prehransko in tekstilno industrijo smo s pomočjo edinstvene virtualne izkušnje **B2B srečanj in obiska slovenskega razstavnega paviljona** ter predstavitev priložnosti za tesnejše poslovno sodelovanje, prvič predstavili vietnamskim podjetjem 2. marca 2021.

Na GZS smo za to priložnost in nadaljevanje virtualnih EEN aktivnosti v Covid razmerah, razvili novo rešitev za virtualno predstavitev podjetij v obliki tipsko postavljenega, sektorsko in regionalno prilagojenega razstavnega paviljona, opremljenega s poenotenimi informativnimi predstavitvami podjetij, povezavami na skupni portal za B2B srečanja ter predstavitev obogatili s posameznimi multimedijskimi, spletno dostopnimi predstavitvami posameznih podjetij. Razstavni paviljon smo stilsko in oblikovno prilagodili uporabnikom ciljnega trga, pri čemer smo upoštevali smernice klasičnih sejamskih predstavitev, s pridihom modernih multimedijskih orodij. Z umestitvijo simbolnega 3D objekta v središče sobe, smo virtualni izkušnji dodali pridih pristnosti in domačnosti.

Uporabniki rešitve, ki so bili v tem konkretnem primeru predstavniki izbranih vietnamskih podjetij in institucij, so uporabniško izkušnjo ocenili kot zelo dobro, inovativno in izrazili željo, da tovrstno rešitev implementirajo v svoje promocijske dogodke. Na podlagi tega GZS nadaljuje s serijo EEN sektorskih promocij izbranih industrijskih in storitvenih panog in sicer z EEN [virtualno b2b konferenco s predstavniki gospodarstva iz vzhodnega dela Slovaške](#), nabavno EEN delegacijo slovenske elektro in elektronske industrije na Tajvan, če omenimo le nekatere, hkrati pa izdelano, na trgu preizkušeno rešitev ponujamo zainteresiranim uporabnikom tako v slovenskem, kot globalnem poslovnem prostoru.

EEN vietnamsko-slovenski dogodek, ki se ga je udeležilo 61 udeležencev in v okviru katerega je bilo opravljenih 31 B2B srečanj je organizirala Gospodarska zbornica Slovenije, v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javno agencijo ter Veleposlaništvom Vietnama z Dunaja, Agencijo za promocijo trgovine Ministrstva za industrijo in trgovino Vietnama.

Nataša Turk
Gospodarska zbornica Slovenije

Partnerji slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network

Institut "Jožef Stefan"
Center za prenos tehnologij in inovacij
Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana
T. 01 477 32 24
een@ijs.si, www.ijs.si, http://tehnologije.ijs.si

Univerza v Mariboru

Univerza v Mariboru
Služba za prenos znanja in tehnologije
Slomškov trg 15, 2000 Maribor
T. 02 235 53 70
een@um.si, www.um.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva ulica 13, 1000 Ljubljana
T. 01 58 98 156
info@gzs.si, www.gzs.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
T. 01 58 30 586
een@ozs.si, www.ozs.si

Regionalna razvojna agencija za Podravje – Maribor
Podbreška cesta 20, 2000 Maribor
T. 02 333 13 00
www.rra-podravje.si

Univerza na Primorskem
Center za razvoj in prenos znanja
Izolska vrata 2, 6000 Koper
T. 05 66 37 787
info@crpz.si, https://crpz.upr.si

Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije
Verovškova ulica 60, 1000 Ljubljana
T. 01 58 91 870
info@spiritslovenia.si, www.spiritslovenia.si

www.een.si

 Facebook/EENSlovenija
 Twitter/EENSlovenia

Projekt je sofinanciran iz programa COSME (pogodba o sofinanciranju št. 880148). Evropska komisija kot tudi osebe, ki delujejo v imenu Evropske komisije, ne odgovarjajo za uporabo teh vsebin. Stališča v tej publikaciji so avtorjeva in ni nujno, da izražajo stališča Evropske komisije.

Vsebine zbrali in pripravili člani slovenskega konzorcija Enterprise Europe Network.

Fotografije: splet in avtorji.

